

коэффициент интенсивности использования потенциала; u_i – показатели качества профильных услуг, оказываемых клиентуре: доступность, регулярность, сохранность, экологичность, безопасность и т.д.; a_i – удельный вес (ранг) каждого из показателей качества ($\sum a_i = 1$).

В современных условиях развитие и совершенствование экономики Украины немислимо без ефективного и слаженного транспортного обеспечения, а этот процесс, в свою очередь, связан с повышением качества перевозочного процесса, расширением перечня предоставляемых услуг и, как следствие, привлечением дополнительного объема перевозок.

УДК 658

ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІ КЛАСТЕР-ОРІЄНТОВАНОЇ КОНЦЕПЦІЇ РОЗВИТКУ

Зубенко В.О., к.е.н., доцент (УкрДУЗТ)

Процеси глобалізації, посилення міжнародної конкуренції, що сьогодні характеризують світову економіку, є об'єктивною передумовою реалізації кластер-орієнтованої концепції розвитку на підприємствах України, що на сьогодні є ключовою теорією в процесі забезпечення їх ефективності.

Кластер являє собою сукупність суб'єктів господарської діяльності взаємопов'язаних різних галузей, об'єднаних в єдину організаційну структуру, елементи якої знаходяться у взаємозв'язку, в взаємозалежності та спільно функціонують з певною метою.

Формування ефективних технологічних ланцюжків з декількох самостійно господарюючих суб'єктів є стратегічним заходом, що вимагає певних довгострокових вкладень в їх реалізацію і можливе тільки за допомогою їх самоорганізації в результаті взаємодії передумов, що склалися як всередині, так і у зовнішньому середовищі цих потенційних систем. Така взаємодія приводить до додаткових вигод для кожного із суб'єктів, створює певний стимул до формування єдиної системи функціонування, забезпечує цілісну систему.

При реалізації кластер-орієнтованої концепції розвитку обов'язково слід дотримуватись ключових принципів:

- стратегічні принципи, на яких будується кластер: глобального позиціонування; безальтернативності; наростаючої ефективності; поглиблення поділу праці; пов'язності максимальної кількості елементів системи; перманентної поліфокусної освіти; взаємодоповнення; довгих циклів;

- принципи взаємодії суб'єктів кластера: наростаючого трасту; базова пара; необхідності іншого; точного позиціонування (або цілерациональності).

Крім того, реалізуючи зазначену концепцію, особливу увагу слід приділити розробці механізмів по недопущенню побічних явищ, які можуть виникнути під час взаємодії підприємств. Серед них слід виділити:

- вразливість - спеціалізація може викликати вразливість підприємства (технологічна уривчастість може підірвати певні переваги кластера);

- ефект замкнутості - надмірна впевненість щодо локальних контактів і «мовчазного» знання, в комбінації із зневагою зовнішніми зв'язками і недоліком передбачення, може пояснити ефект замкнутості, обумовлений перевагою усталених практик (тому в даний час все більше підприємств використовують практику відкритих інновацій);

- зменшення конкурентних тисків - кооперація може викликати скорочення конкурентних тисків і, отже, рушійних сил інновації;

- синдром самодостатності - звикаючи до минулих успіхів, кластер може бути не в змозі розпізнати мінливі тенденції.

УДК 330.341.1:656.2

ПЕРСПЕКТИВИ ТА МОЖЛИВІ НАСЛІДКИ АКЦІОНУВАННЯ УКРЗАЛІЗНИЦІ

Каграманян А.О., к.т.н., доцент, проректор з науково-педагогічної роботи (УкрДУЗТ)

На сьогодні українські залізниці входять до п'ятірки найпотужніших залізниць світу за основними показниками вантажо- і пасажирообігу, ступенем електрифікації, розвитком залізничної мережі, обсягом вагонного парку, поступаючись лише Китаю, США, Росії та Індії. Високою також є відносна частка залізниць в транспортній роботі України: даним видом транспорту виконується понад 61% загального вантажообігу та 34% пасажирообігу країни. Це не йде у жодне порівняння з країнами Європейського Союзу, де частка залізниць хоч і зростає, але становить всього 18% вантажообігу та 7,4% пасажирообігу.

Питання реформування залізничного транспорту розглядається вже два десятиліття. Погіршення стану основних фондів, рівень зносу яких досяг 90%, необхідність запровадження ринкових умов діяльності – все це вимагає масштабної реструктуризації галузі.

Ще 23 лютого 2012 року був прийнятий Закон